

GAV — MAIL

De digitale nieuwsbrief van de
Groesbeek Airborne Vrienden**Groesbeek
Airborne
Vrienden****VRIJHEID
GELDERLAND
80 jaar****80 jaar**

Vanaf september 2024 staan we stil bij 80 jaar vrijheid. De verhalen van burgers en militairen maken dat deze geschiedenis nog steeds voelbaar is. Toch staan we steeds verder van de Tweede Wereldoorlog af. De Provincie Gelderland wil met het programma Vrijheid de generaties van na de oorlog bewust maken van de waarde van vrijheid. De Groesbeek Airborne Vrienden doen hier aan mee. Veel activiteiten in dit en het komende jaar worden mede mogelijk gemaakt door dit programma.

www.vrijheidgelderland.nl

D-Day Normandy: groots en indrukwekkend

Na 80 jaar herdenken zal in toenemende mate de vraag gesteld worden hoe lang we moeten doorgaan met herdenken van de Tweede Wereldoorlog. Zo kan men de mening horen verkondigen dat het nu wel mooi genoeg geweest is. Dit staat haaks op de ervaring van een delegatie van de Groesbeek Airborne Vrienden, die begin juni Normandië bezocht hebben.

Onvoorstelbaar hoe hier de WO2 geschiedenis nog leeft. Elke dag bezochten ongeveer 300.000 mensen diverse bezienswaardigheden en herdenkingen. Het leek erop dat het grootste deel van de toeristen afkomstig was uit Nederland. Zelfs in het kleinste dorpje was er veel vlagvertoon met teksten als “WELCOME TO OUR LIBERATORS” en “THANK YOU”.

Voor de Groesbeek Airborne Vrienden was Normandië een geweldige ervaring en een stimulans om in Berg en Dal en omgeving in september ook groots de 80 jarige herdenking van Market Garden te vieren. Door de geschiedenis te blijven herdenken vieren we de vrijheid en beseffen we beter dat deze vrijheid niet vanzelfsprekend is. Zeker niet op dit moment, waarin de vrijheid nog dagelijks wordt bevochten.

Herman Wijnhoven, voorzitter Groesbeek Airborne Vrienden

Vlag mee in september!

In de nieuwsbrief van april 2023 maakten we al melding van het idee om voor de 80ste herdenking een regionale Market Garden vlag te introduceren. De regio Arnhem kent al langere tijd de bordeauxrode Pegasus vlag. Het wordt de hoogste tijd dat ook deze regio een eigen vlag krijgt. Beter laat dan nooit zullen we maar zeggen.

De nieuwe Market Garden vlag voor de regio Nijmegen

Op de vlag prijkt de dubbele A van de Amerikaanse 82nd Airborne Division (verwijzend naar de bijnaam van de divisie: 'All American') en het wilde zwijn van het Britse XXX Corps: de eenheden die in de regio Nijmegen de bevrijding inluidden met Operatie Market Garden. De vlag heeft een blauw en rood vlak, verwijzend naar de twee onderdelen van de operatie: de luchtlandingen (Market) en het grondoffensief (Garden). De oranje strook onderstreept de inzet van Nederlandse soldaten en verzetsstrijders en symboliseert ook de vele rivieren en kanalen die moesten worden overgestoken.

Met deze vlag willen we onze bevrijders eren en hopelijk zien we deze vlag in toenemende mate elke 17 september terug in de regio Nijmegen. De Market Garden vlag is via onze website te bestellen voor 15 euro per stuk. De afmeting van de vlag is 100x150cm. Dit formaat is geschikt als gewone gevelvlag.

www.groesbeekairbornevrienden.nl/market-garden-vlag/

Word 'Vriend van de Vrienden' en krijg een vlag cadeau

Als je het werk van de Groesbeek Airborne Vrienden een warm hart toedraagt, kun je dit vanaf nu uiten door 'Vriend van de Vrienden' te worden. Daarmee doneer je jaarlijks een bedrag van € 10,00 en maak je onze activiteiten mede mogelijk. Het werk van de Groesbeek Airborne Vrienden is allemaal 'liefdewerk oud papier' en zo'n bijdrage helpt ons bij het realiseren van ons doel: het tastbaar en leefbaar houden van

de lokale (wereld)geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog.

Als je nu 'Vriend van de Vrienden' wordt, krijg je als dank de nieuwe Market Garden vlag cadeau.

Je wordt 'Vriend van de Vrienden' door het formulier op onze website in te vullen. Hiermee geef je de Groesbeek Airborne Vrienden een machtiging om jaarlijks het bedrag af te laten schrijven. Je wordt voorafgaand aan een afboeking door ons geïnformeerd over het moment van afschrijving.

www.groesbeekairbornevrienden.nl/vriend-van-de-vrienden/

Terugblik 79 jaar Operatie Veritable

De jaarlijkse herdenking Operatie Veritable op de Canadese Erebegraafplaats te Groesbeek op 8 februari trok veel belangstelling. Een kleine 100 genodigden en belangstellenden trotseerden hiervoor het natte weer, waaronder Hugh Adsett, de nieuwe ambassadeur van Canada.

Boven: The Royal Canadian Legion Branch 005 was aanwezig met The Colour Party en Suzanne Groeneveld (met rode jas) van The Youth Auxiliary. Rechts: het koor Nèj Hèjs uit Heijen zingt de volksliederen.

Een bijzonder moment was het aansteken van de Remembrance Torch, een door jeugd gedragen fakkel, die de vriendschap tussen Canada en Nederland symboliseert en de gesneuvelde Canadese soldaten herdenkt.

Twaalf leerlingen van het Montessori College in Groesbeek assisteerden ons om de herdenking goed te laten verlopen. Na afloop werd bij camping Nederrijkswald nog even nagepraat onder het genot van een kopje koffie. Daar was ook een kleine expositie over het thema van de herdenking ingericht: de Royal Canadian Engineers.

40 keer in de voetsporen van...

Een delegatie van de Groesbeek Airborne Vrienden was op zaterdag 2 maart weer van de partij bij de herinneringswandeltocht 'In the footsteps of the 82nd Airborne Division' in de Ardennen. Het was de 40ste keer dat onze Belgische vriend Emile Lacroix deze wandelmars organiseerde. Met goed wandelweer bracht een route van 17 km ons in de omgeving van Bra-sur-Lienne. Tijdens de slag om de Ardennen had Generaal Gavin op 22-24 december 1944 daar in het Kasteel Naveau de Bra-sur-Lienne zijn commandopost. Na afloop van deze sportieve

inspanning hebben we Emile Lacroix voor zijn jarenlange inzet voor de 'In the footsteps' wandelingen tot 'Vriend van Verdienste' benoemd en het bijbehorende certificaat overhandigd.

Emile Lacroix, initiatiefnemer en organisator van de 'In the footsteps' wandelingen met het certificaat 'Vriend van Verdienste'.

Geslaagde Klösdag

Ruim 90 leerlingen in de leeftijd van 12–14 jaar hebben woensdag 22 mei deelgenomen aan de jaarlijkse Klösdag. Op en rondom de boerderij van Ilze de Vries, gelegen aan De Klös in Groesbeek, was voor de 15e keer weer een vol programma over ‘Oorlog in Groesbeek’ neergezet.

Roel Kerkhoff van de Groesbeek Airborne Vrienden geeft uitleg over de namen op The Groesbeek Memorial op de Canadese Erebegraafplaats.

Henk Koopman vertelde boeiend over de V1 en V2 (Vergeltungswaffen) lanceringen op Antwerpen vanuit Oost-Nederland. Het gevaar van mijnen

en munitie, die na de oorlog achterbleven, werd belicht door het onfortuinlijke en persoonlijke verhaal van Johan Zegers. Johan raakte jaren na de oorlog verminkt door de ontploffing van een granaat. Daarnaast vertelde de Parachute Group Holland over de uitrusting van een paratrooper en beleefden de leerlingen veel plezier aan het meerijden in authentieke oorlogsvoertuigen. Dankzij de belangeloze inzet van vele vrijwilligers hebben we er een mooie dag van kunnen maken voor de leerlingen.

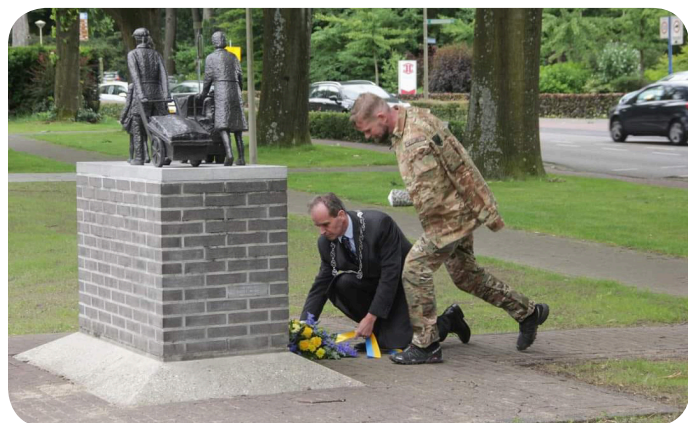

Leden van de Parachute Group Holland laten zien welke spullen Amerikaanse paratroopers zoal bij zich hadden bij hun sprong uit het vliegtuig.

Solidariteitsbijeenkomst Oekraïne

Zaterdag 15 juni werd voor de derde keer door de gemeenteraad van Berg en Dal een solidariteitsbijeenkomst voor de gebeurtenissen in Oekraïne gehouden. Bij het Evacuatiemonument aan de Mooksebaan in Groesbeek werden de aanwezigen, waaronder Oekraïense vluchtelingen die opgevangen worden in de gemeente Berg en Dal, toegesproken door burgemeester Slinkman, de plaatsvervangend ambassadeur van Oekraïne Anatolii Solovei en medisch evacuë Troian Prokopiuk. Troian

Prokopiuk is gewond geraakt aan het Oekraïense front en krijgt hier medische behandeling. Namens de Groesbeek Airborne Vrienden heeft Roel Kerkhoff een bloemstuk gelegd bij het monument.

Burgemeester Slinkman van de gemeente Berg en Dal en Troian Prokopiuk leggen bloemen bij het Evacuatiemonument.

Boekpresentatie over 'het bommenbos' bij Groesbeek

In de vorige nieuwsbrief van december 2023 schreven we al over het 'project Bommenbos'. Een project dat de Groesbeek Airborne Vrienden twee jaar geleden samen met de Vereniging Behoud Dorpsgezichten Groesbeek is gestart. Op donderdagavond 29 augustus organiseren de Groesbeek Airborne Vrienden een avondvullend programma over Feldluftmunitionslager 15/VI, zoals het Duitse 'bommenbos' tussen Groesbeek en Mook officieel heette. Op deze avond zal de archeoloog Martijn Reinders een lezing geven over zijn onderzoek naar deze munitieopslagplaats, alsmede zijn nieuwe boek hierover presenteren. Daarnaast geeft Paul Faes een lezing over 'Munitions Ausgabe Stelle 8/VI', een groot Duits munitiedepot dat zich bevond bij Loon op Zand.

In de oorlogsjaren had de Duitse luchtmacht (Luftwaffe) in de bossen tussen het Gelderse Groesbeek en Limburgse Mook een groot munitiedepot ingericht. Bij veel omwonenden is dit 'bommenbos' wel bekend, maar wat was precies de functie en wat voor munitie lag er opgeslagen, en voor welke eenheden? Wie werkten er, wat waren hun achtergronden? Hoe zagen zij eruit? Op basis van niet eerder geraadpleegde, originele Duitse bronnen wordt in dit rijkelijk geïllustreerde boek een reconstructie gemaakt van het leven en werken in het Feldluftmunitionslager 15/VI. Ook wordt een licht geworpen op de gebeurtenissen van 17 september 1944 in het depot, van Duitse zijde gezien.

Het boek bevat ongeveer 100 pagina's (A4 formaat) met veel nooit eerder vertoond beeldmateriaal. Het boek kan bij de auteur besteld/gereserveerd worden via een e-mailbericht naar verledeninheden@gmail.com. De exacte prijs van het boek is op dit moment nog niet bekend. Kijk op de website www.martijnreinders.com voor de meest actuele informatie.

De lezingen en boekpresentatie zijn op 29 augustus om 20.00 uur in Cultureel Centrum De Mallemolen, Kloosterstraat 11 in Groesbeek. Inmiddels zijn, na eerdere berichtgeving over deze avond via de (sociale) media, alle beschikbare plaatsen al gereserveerd en is de avond daarmee 'volgeboekt'. Dat geeft al aan dat het een zeer boeiend onderwerp betreft, dat op veel belangstelling kan rekenen.

Het Duitse 'bommenbos' tussen Groesbeek en Mook tijdens de Tweede Wereldoorlog

M. Reinders

Het nieuwe boek over Feldluftmunitionslager 15/VI, oftewel 'het bommenbos', zal vanaf eind augustus verkrijgbaar zijn.

Lesmateriaal voor de scholen

Als de Groesbeek Airborne Vrienden vinden we het belangrijk dat juist de jeugd kennismaakt met het verhaal van de bevrijding. Vrijheid is namelijk niet vanzelfsprekend. Dat klinkt een beetje cliché, maar het is wel waar. Vijf jaar geleden heeft het Vrijheidsmuseum in opdracht van de gemeente Berg en Dal een lesboekje ontwikkeld. Dit lesboekje is door de Groesbeek Airborne Vrienden gereviseerd en wordt nu ter gelegenheid van 80 jaar Vrijheid opnieuw aangeboden.

Daarnaast komt er voor de scholen in Groesbeek eind augustus ook een DOEboek beschikbaar. Dit wordt samen met het Erfgoedplatform

Heumen gemaakt en richt zich onder andere op de persoonlijke verhalen van de inwoners van Groesbeek, Heumen en Overasselt. We hopen dan ook dat de scholen in het lesprogramma tijd vrij kunnen maken voor dit belangrijke onderwerp.

Na de meivakantie

Op de eerste vrijdag na de meivakantie brengen alle leerlingen van de Sint Nicolaasschool in Nijmegen een bezoek aan de Britse begraafplaats Jonkerbos. De leerlingen, begeleid door leerkrachten, ouders en opa's en oma's, horen verhalen over de begraafplaats, dragen gedichten

voor en leggen bloemen. Een bijzondere traditie die in 1989 is begonnen toen de school de begraafplaats als monument heeft geadopteerd. Op 19 september organiseert de gemeente Nijmegen op Jonkerbos voor het eerst een herdenking voor de Britse gesneuvelden in deze regio tijdens Market Garden. Een mooi initiatief dat volgend jaar vast een vervolg gaat krijgen.

17 mei 2024: leerlingen van de Sint Nicolaasschool luisteren aandachtig naar de verhalen op de Britse Erebegraafplaats Jonkersbos.

De motor van het Montessori

Het zal aan het begin van het schooljaar 2023 zijn geweest dat leraren Jos Kouws en Max Wagenaar van het Montessori College in Groesbeek het idee kregen een Cushman 53 te gaan nabouwen. Deze lichte Amerikaanse motor was speciaal ontwikkeld voor luchtlandingseenheden. Op 17 september 1944 werden er een aantal met parachute gedropt boven Groesbeek. Eenmaal op de grond was de paramotor meteen gebruiksklaar. Jos en Max's enthousiasme voor dit nieuwe project werd al snel gedeeld met leraar Ap van Spierenburg en leerlingen

Siem van der Kolk (van de jongerenafdeling Airborne Vrienden) en Tim Derks. Maar eerst brachten Jos en Siem een bezoek aan het museum Niemandsland in Gendt waar een originele Cushman onderdeel uitmaakt van de museumcollectie. Meten is weten tenslotte. Een klein jaar lang werd er tijdens praktijklessen en in de vrije uurtjes gesleuteld aan de motor. Lassen, monteren maar ook discussiëren. Kloppen de details, is de kleur goed? En ja, het eindresultaat mag er zijn!

Een week of wat geleden vond de eerste proefrit plaats, maar pas komende september tijdens de herdenkingsweek Market Garden, kan iedereen de Cushman 53 werkelijk zien rijden.

De replica van de Cushman 53 Airborne Motor Scooter gemaakt door het Montessori College in Groesbeek

Druk met drukwerk

Het Montessori College in Groesbeek zit niet stil. Naast het bouwen van een replica van de Cushman 53 hebben leerlingen nog meer kennis gemaakt met de geschiedenis anders dan tijdens een 'gewone' geschiedenisles. Voor de komende

herdenkingsactiviteiten zijn acht leerlingen van 'Evenementen & Organiseren' voor de Groesbeek Airborne Vrienden aan de slag gegaan met verschillende ontwerp opdrachten, variërend van poster tot programmaboekje. Educatie kent zoals je ziet vele vormen. Een mooie manier van samenwerking, waarbij het spreekwoordelijke mes aan twee kanten snijdt.

Groesbeek Airborne Vrienden

80 jaar Market Garden

1944

1969

**Houd het verhaal van de
bevrijding springlevend!**

1994

2019

Nu de grootse herdenkingen in Normandië voorbij zijn, begint voor ons het aftellen naar de herdenkingsweek in september. Een week waarin door jong en oud aan talloze evenementen kan worden deelgenomen. De organisaties hierachter zijn vertegenwoordigd in het 82nd Airborne Division platform, regio Nijmegen. Zij ontmoeten elkaar regelmatig voor afstemming en samenwerking. Daarnaast zijn er ook gezamenlijke (deel)projecten gestart, onder andere op het gebied van educatie. Maar bovenal is het elkaar weer eens zien en het bijpraten over hoe het gaat met de voorbereidingen, de grootste winst van deze bijeenkomsten.

Volgende maand ontvangt u van ons een extra uitgave van de Nieuwsbrief over de herdenkingsweek. Houdt ondertussen wel de berichtgevingen over september in de media, goed in de gaten.

Colofon

Redactie

Marco Cillessen, Roel Kerkhoff, Herman Wijnhoven

Verantwoording foto's

Pag 1. GAV; pag 3. Peter Hendriks, GAV;
pag 4. Peter Hendriks; pag 6. Richard
Hendriks; pag 7-8. GAV

GAV-mail is de digitale nieuwsbrief van de Groesbeek Airborne Vrienden en wordt verzonden aan onze relaties. Via de nieuwsbrief houden we je op de hoogte van onze activiteiten en van gerelateerd nieuws.

**Groesbeek
Airborne
Vrienden**

www.groesbeekairbornevrienden.nl
p/a Jan Steenweg 11
6562 BX Groesbeek